

תרומה (399)

אֲבָנֵי שֹהַם וְאֲבָנֵי מְלֵאִים לְאֹפֶד וְלַחֲשׁוֹן (כה.ז.)
פירש הגאון רבי אברהם הכהן זצ"ל מג'רבה, בספרו "קנה אברהם": ידוע שהתורה צופנת בחובה סודות נוראים, וזי תורת הקבלה, רמזים בכל תג, בצירופי אותיות וגמטריות, עומק ורובדים שאין להם סוף, אבל כל אלו מוסתרים בסיפורים ובפשטי הדברים. וזהו שנאמר: "אֲבָנֵי שֹהַם וְאֲבָנֵי מְלֵאִים". יש בתורה שתי הבנות: "שֹהַם" הפשט כמו שהוא. ו"מְלֵאִים" הם הסודות הממלאים את התיבות. והם "לְאֹפֶד וְלַחֲשׁוֹן". האיפוד הוא לבוש חיצוני, כנגד הפשטים, והחושן הוא על הלב, כנגד הפנימיות. **ספר "מעייני השבוע"**

וְעֲשִׂיתָ שְׁנַיִם פְּרָכִים זָהָב מְקֻשָּׁה תַעֲשֶׂה אֹתָם מְשֻׁנֵי קְצוֹת הַכִּפֹּרֶת (כה. יח)

מסביר האמרי אמת, שכתוב "שְׁנַיִם פְּרָכִים" ולא "שני", לרמז שלכל אחד יש את הדעה המיוחדת לו, אך כאשר אחד מבטל את עצמו לשני נהיה "פניהנם איש אל אחיו" (פסוק ב'), רמז להשראת השכינה. והכרובים מרמזים על ענוה כמו שמפרש רש"י, שיש להם דמות פרצוף תינוק, כי גם תלמיד חכם צריך להיות בענוה ולדעת שאין לו כלום מעצמו והכל רק מאת ה' יתברך, ואינו אלא כמו התינוקות. ובזכות זה הוא יכול להבין את התורה, כדאיתא בדוד המלך, שבזכות שהיה מקטין את עצמו בתחילה הוא זכה לתורה. ו"שנים כרובים", מרמז על שני תלמידי חכמים המחדדים זה וזה בהלכה, כמו שמפרש בעל הטורים. וצריך שיהיו נוחים זה לזה ובעין טובה, אף שאין דעותיהם שוות, כמו שכתוב: "פניהם איש אל אחיו", ואז התורה מאחדת אותם ונעשים שלימים, ואז גם ה' יתברך מצטרף אליהם כמו שכתוב: "ונועדתי לך שם" (פסוק כב) **ספר "מאיש לרעהו"**

מעיל מכפר על לשון הרע

וְעֲשִׂיתָ אֶת מְעִיל הָאֹפֶד פְּלִיל תְּכַלֵּת (כה. לא)
חז"ל (זבחים פח.) אומרים שהמעיל מכפר על לשון הרע: יבוא דבר שבקול ויכפר על קול הרע. ונראה לומר שהכפרה היא על ידי כך שכאשר האדם מסתכל על המעיל שהיה "פְּלִיל תְּכַלֵּת", כצבע הים, כצבע הרקיע, כצבע כסא הכבוד, הוא נמצא יחד עם הבורא יתברך, וכאשר נמצאים במחיצה אחת עם בורא עולם, זה נותן חיזוק שהדיבור היוצא מן הפה יהיה נקי וטהור, ללא כל רבב. על המעיל נאמר: "והיה פי ראשו מתוכו" (פסוק לב). יש בפסוק זה עצה כיצד לשמור את הפה. העצה היא "לשים" את הראש בתוך הפה! להקדים מחשבה לדיבור! לרכז את המחשבה ולהתבונן על המילים

דִּבֶּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה (כה. ב)
בִּילְקוּט (רמז, ס"ג) איתא, אמר הקב"ה דבר אל בני ישראל בלשון פיוס כמה דאת אמר דברו על לב ירושלים ע"כ. והיינו שיש לכל אחד דוחק על חסרון כיס בתרומתו ועל כן צריך לפייסם. ובעלי המוסר דיברו כבר מזה שצריך פיוס אפילו על צער קטן כל כך, כי מה היא תרומת כל אחד כנגד כל טוב מצרים שהוציאו עמם, וגם צער זה צריך פיוס. והנה לכאורה מה חשבון הוא זה להמתין עם הקמת המשכן עד שיפייסו לבני ישראל דמה שווה צער קטן כזה לעומת כל הקמת המשכן שהוא מקום השראת השכינה ומשכן כבוד וכפרה לישראל. רואים מזה יסוד נורא, שגם כשבאים להתעסק בעניינים גדולים ביותר כבנין המשכן עדיין יש לשים לב לכל הפרטים הנוגעים בבין אדם לחבירו שלא לפגוע בזולתו ואפילו הפגיעה הקלה ביותר, כי אין זו דרכה של תורה לבנות על גבי צער חבירו ולא יתכן שצער של אדם יתערב בבנין המשכן. לכך דיבר על לבם לפייסם. **להתענות באהבתך בשם "זהב משבא"**

זָהָב וְנָחְשָׁת (כה. ג)

בעל החתם סופר מוצא כאן רמז מפליא, שאותיותיהן שלוש מילים אלה מרמזות על כל ימות השנה שישנה בהם קריאת התורה: ז' היום השביעי שבת, ה' יום חמישי בשבוע, ב' יום שני בשבוע, כ' כפורים, ס' סוכות, פ' פסח, פורים, נ' חנוכה, ח' חודש וכלל זה ראש השנה שגם הוא ראש חודש, ש' שבועות, שמיני עצרת, שמחה תורה, ת' תענית. ליכא מידי דלא רמיזא באורייתא. **ספר "מענה של תורה"**

שָׁמֶן לְמָאֵר (כה. ו)

"לְמָאֵר" כתיב חסר ו', ואילו בפרשת ויקהל (כו. כ) כתיב "למאור" מלא. ויש ליישב: איתא (שבת פח.): בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע, באו ששים רבוא של מלאכי השרת, לכל אחד ואחד מישראל קשרו לו ב' כתרים וכו', וכיון שחטאו ירדו מאה ועשרים מלאכי חבלה ופרקום וכו', וכולן זכה משה ונטלן וכו'. וכתבו שם התוספות, שני כתרים של הוד היו, לפיכך כשנטל משה קרן עור פניו. הרי שעד חטא העגל היו כל ישראל קורן עור פניהם כמו של משה. מעתה מובן שינוי הפסוקים: כשנצטוו על שמן למאור, היה זה בזמן שהיו פניהם מאירים, ולא היו צריכים כלל למאור, לכן כתיב למאור חסר, אבל בפרשת ויקהל, שזה לאחר חטא העגל, כבר לא היו פניהם קורנים וממילא זקוקים למאור, לכן 'למאור' כתיב מלא.

ספר "שבענו מטוכן" רב חיים קניבסקי זצ"ל

היוצאות מהפה. יש לשים את "ראש" ב"בתוכו", בתוך הפה.

וְעִשִּׂיתָ שְׁלֶחַן עֲצֵי שִׁטִּים....וְעִשִּׂיתָ מְנֻרַת זָהָב טָהוֹר
(כה.כג-ל)

במסכת מנחות (פו) איתא שולחן בצפון ומנורה בדרום, והנה כתיב בקהלת (א.ו): "הולך אל דרום וסובב אל צפון סובב סובב הולך הרוח ועל סביבותיו שב הרוח". ואמר החפץ חיים בדרך רמז: והכוונה היא כי כל התכלית האדם היא ללכת אל דרום, הרוצה שיחכים, ידרים (ב"ב כה:), ללמוד תורה ולקיים מצוות, וזהו "הולך אל דרום", אולם כששואלים את האדם, למה אתה רץ מבית הכנסת תיכף אחר התפילה ואינך יושב ללמוד שעה או שעתיים, יענה ויאמר לך כי "סובב את צפון", כלומר, אינני הולך אלא סובב, פונה הוא מעט לעסקיו להרויח לפרנסת ביתו. אבל סוף דבר הוא כי "סובב סובב", הוא טרוד כ"כ בסובב עד ש"הולך הרוח, כלומר, כלומר, עד שתצא נשמתו. והסוף הוא כי "כל סביבותיו", בשביל שהיא טרוד יותר מדאי סובב, "שב הרוח", שולחים אותו בחזרה לעולם הזה לתקן את אשר עוה.

ספר "להתעורר באהבתך"

וְלִשְׁעַר הַחֲצֵר מָסַךְ עֲשׂוּרִים אַמָּה תְּכַלֵּת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מְשֻׁרָּם מַעֲשֵׂה רָקִים (כז. טז)

ציוותה התורה לעשות את מסך שער החצר, בדומה למסך ההיכל וכמעט דומה לפרוכת שהפרידה בין קודש הקדשים לבין ההיכל, אלא שהפרוכת היתה מעשה חושב, ואילו מסך ההיכל, ומסך שער החצר היו מעשה רוקם. אמנם כולם היו עשויים מתכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר, ולא כמו גוף המחיצה עצמן כמו קלעי החצר, שהיו שונים בהרכבה. ואמר הנצי"ב ב"העמק דבר": רמזה לנו התורה דרך העבודה, ואיך היא המסילה העולה בית קל, להגיע עד לתכלית. הנה, אף שעומד עדיין בחוץ ומתנהג כמו שראוי לעומד מבחוץ, ועתה נשאו לבו להתקרב ולהיכנס אל הקודש פנימה, הרי צריך הוא לשים לנגד עיניו את הדרגה הגבוהה ביותר ולשאוף אליה, כי רק כך יוכל להתקדש ולהתקרב. לכן, כבר בכניסתו, בתחילת העבודה, תהיה לנגד עיניו התכלית, ואף שעדיין רחוקה הדרך ויהיה עליו להתעלות דרגה אחר דרגה ועלייה אחר עלייה עד שיגיע לתכלית הרצויה, מכל מקום התכלית צריכה להיות מול עיניו כבר בתחילת הדרך.

לכן רמזה לנו התורה, כי כבר בשערי החצר היה המסך מתכלת הדומה לכסא הכבוד, וכמו ההיכל והפרוכת. אף אמנם שגם אם יעבור את פתח החצר ויעמוד בחצר עדיין הוא בחוץ ביחס להיכל. מכל מקום אחרית דבר מראשיתו, וכבר בראשית הדרך צריך לדעת ולשאוף לדבוק בתכלית. **רב רובין זצ"ל בספרו "שנים מקרא"**

הלכה: ברכת הריח

כשם שאסור ליהנות באכילה ושתייה עד שיברך, כך אסור ליהנות מריח טוב עד שיברך שנאמר: "כל הנשמה תהלל י-ה", איזהו דבר שהנשמה נהנית ממנו ואין הגוף נהנה ממנו, זה הריח. ויברך לפני שמריח כדי שיהא עובר לעשייתן וכמו בברכת אכילה ומצוה. אם הריח ולא בירך, אינו יכול לברך על מה שכבר הריח היות וכבר נהנה ואינו עובר לעשייתן, וכמו באכילה שאינו יכול לברך על מה שכבר אכל, מיהו יכול לברך ולהריח שוב ואף טוב שיעשה כן.

ספר "הליכות ברכות" רב אופיר מלכא שליט"א

פתגם: לפני-שָׂכֵר, יִגְבֶּה לֵב-אִישׁ; וְלִפְנֵי כְבוֹד עֲנֶה
ספר "משלי"

חקירה: טומאת מגע

נגיעה במקצת החפץ מטמאת את כולו, כי נחשב כאילו שנגע בכל החפץ, או שמספיקה נגיעה במקצתו לטמא את כולו. (קובץ הערות יט-א, ב, שעורי ר' שמואל מכות עמוד קצב בהערה).

ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: יתוש הזהב

גבאי של בית הכנסת, שלא הצטיין בטוהר המידות והיה חשוד במעילה בכספי הציבור, הקשה פעם קושיה: תמוה בעיני, שמכל התכשיטים והזהב אשר פרקו ששים ריבוא ישראל, עשה אהרן בסך הכל עגל אחד. נענה אחד מן הקהל: ראו נא ראו מי ששואל! הלא אילו אתה במקומו של אהרן, לא עגל היה יוצא, כי אם יתוש.

ספר "חד וחלק" חלק ג (דף קטז)

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה, ברוך יואל שמעון ישראל בן פנינה, אברהם בן חנה רחל שרה, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, **יוצא לאור לרפואה שלימה**, ברוך יואל שמעון ישראל בן פנינה, ראובן ישי בן מרצדס, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, פטריק יהודה בן גלדיס קאמונה, אברהם רפאל בן רבקה, מאיר חיים בן גבי זווירה, ראובן בן איזא, ויקטוריה שושנה בת ג'וים חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, אלחנן בן חנה אנושקה, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, ישראל יצחק בן ציפורה, עמנואל בן סוזן אזיזה. **שלום בית**: גיולה חיה בת סופי לבנה ואילן יהודה יצחק בן סנדרה סולאנג'. **זיווג הגון**: קלואי אורה בת סופי לבנה, לולה לאה בת סופי לבנה, לאה בת רבקה, אלודי רחל מלכה בת חשמה, יוסף גבריאל בן רבקה, מרים בת רבקה. **הצלחה רבה**: נתן בן רבקה, לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'יזיל לאוני. **לעילוי נשמת**: ראובן בן חנינה, ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, יוסף בן מייכה. מורים משה בן מרי מרים. משה בן מול פורטונה. אמיל חיים בן עזו עזיזה, אליהו בן מרים, ניסים חי הוברט בן ג'ולי, ליליאן רוזה בת אוטה נגימה, דוד בן מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה. אפרת רחל בת אסטרירה כוכבה, אברהם בן אליעזר, מלכה אנרייט מרוזקה

